

DUURZAAMHEIDSVERSLAG 2014

Federaal Instituut voor
**Duurzame
Ontwikkeling**

/Over ons duurzaamheidsrapport

/Inhoud

Het Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling werd begin 2014 opgericht. Dit is het eerste rapport van dit nieuwe instituut. Het werd opgesteld volgens de GRI-4 richtlijnen, niveau 'core'.

Het FIDO organiseerde in 2014 een externe begeleiding voor federale overheidsdiensten die een duurzaamheidsverslag op basis van de GRI-4 richtlijnen wensten op te maken. Samen met vijf andere federale overheidsdiensten, nam het FIDO deel aan dit project. Dit rapport is het resultaat van deze begeleiding.

Dit verslag is een eerste stap in een oefening die zal verder groeien. Alle medewerkers van het FIDO werkten mee en ook de stakeholders werden bevraagd. De opvolging ervan

zal gebeuren aan de hand van een tweejaarlijkse update. We hebben geen externe verificatie op dit verslag laten uitvoeren, maar willen het laten evalueren op basis van de resultaten van de dialoog met onze stakeholders.

We beschouwen dit verslag dus als een instrument om de dialoog met onze stakeholders structureel te verankeren in de werking en het beleid van het FIDO.

“Sustainable development is the pathway to the future we want for all. It offers a framework to generate economic growth, achieve social justice, exercise environmental stewardship and strengthen governance.”

(Ban Ki-moon)

02	Over ons duurzaamheidsrapport
03	2014, een hoopvol jaar
04	Opdrachten FIDO en afbakening toepassingsdomein
05	Het FIDO in drie woorden
06	Structuur en werking
07	FIDO en het jaar 2014
08	Bepaling van materiële aspecten
09	Stakeholders
11	De aanpak van onze uitdagingen
12	Uitdaging 1
13	Uitdaging 2
14	Uitdaging 3
15	Uitdaging 4
16	Evolutie van onze overheidsdienst
17	Onze kerncijfers: economisch
20	Onze kerncijfers: sociaal
24	Onze kerncijfers: milieu
26	GRI-4 referentietabel

/2014, een hoopvol jaar.

We zijn het jaar gestart als POD Duurzame Ontwikkeling. Op 1 maart werden we omgevormd tot Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling. Verschillende scenario's voor het hervormen van de POD DO lagen op tafel. De vorm die het uiteindelijk gehaald heeft – namelijk een instituut bij de FOD Kanselarij van de Eerste Minister – bleek de beste oplossing. Hiermee kwam een einde aan een onzekere periode. Een periode die ons heeft doen inzien dat de meerwaarde van een dienst als de onze op beleidsniveau niet voor iedereen duidelijk is. Deze bekommernis schemert door in de aandachtspunten die we willen aanpakken en die we in dit verslag toelichten.

Komt dit omdat duurzame ontwikkeling een complex begrip is? Duurzame ontwikkeling raakt aan alle beleidsdomeinen, is het daarom dat we er zo moeilijk vat op krijgen?

Onze toegevoegde waarde ligt in onze unieke en centrale positie om een transversaal en coherent beleid uit te werken. Een FIDO dat, samen met haar stakeholders, aan de weg naar een duurzame samenleving timmert. Een FIDO dat instrumenten aanreikt, innovaties opvolgt, pilootprojecten initieert en hiermee het transitieproces onderbouwt. Een FIDO dat als een centrale spil een netwerk van kennis en expertise uitbouwt met actoren, middenveldorganisaties, experts en ambtenaren. In tijden waar steeds meer met steeds minder moet gerealiseerd worden, zijn samenwerkingen absoluut noodzakelijk. En daarin ligt de kracht van onze kleine dienst.

In een ideale wereld zit duurzame ontwikkeling ingebakken in alle beleidsprocessen. Maar zover zijn we nog lang niet! Tot dan is er een FIDO nodig die organisaties adviseert en ondersteunt om

zowel op vlak van beleid als op vlak van uitvoering en intern beheer duurzame keuzes te maken.

*Sophie Sokolowski
Directeur a.i. (tot november 2014)*

*Dieter Vander Beke
Directeur a.i. (sinds november 2014)*

Met het FIDO starten we een nieuwe weg. Samen met een nieuwe regering, een nieuwe minister en hopelijk snel ook een nieuwe directeur.

/Het Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling

Opdracht en afbakening toepassingsdomein

Het FIDO bereidt het beleid inzake duurzame ontwikkeling voor, coördineert de uitvoering ervan binnen de federale overheid en biedt expertise aan.

Het federaal beleid inzake duurzame ontwikkeling wordt bepaald volgens deze cyclus:

1. De voorbereiding

Het FIDO bereidt het beleid van de minister bevoegd voor duurzame ontwikkeling voor. Duurzame ontwikkeling is ook een transversaal beleidsthema en het FIDO coördineert in deze fase de beleidsvoorbereiding op federaal niveau. Hiervoor werd de Interdepartementale Commissie voor Duurzame Ontwikkeling (ICDO) in het leven geroepen. Als voorzitter en secretaris van deze commissie en van

de meeste van haar werkgroepen zorgt het FIDO voor een transversale aanpak van de beleidsvoorbereiding. In deze fase van beleidsvoorbereiding is ook ruimte voor het consulteren van stakeholders. Het FIDO heeft hier de rol van initiator, coördinator en expert.

2. De beslissing

Op basis van het beleidsvoorbereidend werk wordt er op politiek niveau, door de bevoegde minister of door de federale regering, een beslissing genomen. Dit is een politiek proces waarop het FIDO slechts een beperkte impact heeft.

3. De uitvoering

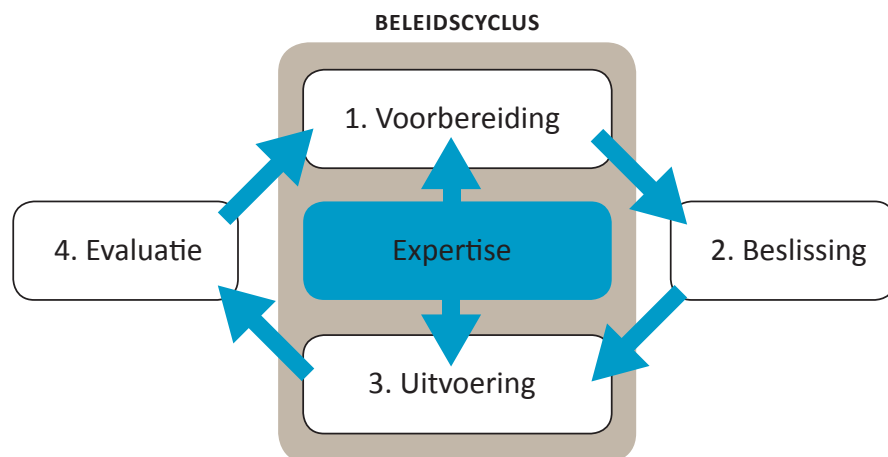
Eens de beslissing genomen, moet het werk uitgevoerd worden. Deze uitvoering gebeurt door het FIDO, maar ook, en voornamelijk, door de andere overheidsdiensten. Het FIDO is hier coördinator van dienst en reikt ook expertise aan.

4. De evaluatie

Het federaal beleid inzake duurzame ontwikkeling wordt geëvalueerd door een

onafhankelijk orgaan, namelijk het federaal Planbureau. Aan de hand van een aantal indicatoren monitoren zij de situatie en de evolutie richting duurzame samenleving. Op basis van deze evaluaties kan het beleid mogelijks bijgestuurd worden. De evaluatie van het federale beleid vindt plaats buiten het toepassingsgebied van het FIDO.

Alleen voor de eigen projecten, neemt het FIDO de rol van evaluator op zich.

9

Het gemiddeld aantal VTE tewerkgesteld bij het FIDO in 2014.

684

Het effectief vastgelegd beleidsbudget in 2014*

*zonder FRGE (in KEur)

43

Aantal plenaire en andere ICDO-vergaderingen in 2014

/Het FIDO in drie woorden

/Onze waarden

MOTIVATIE

Het FIDO gaat de uitdaging niet uit de weg.

INTEGRATIE

Het FIDO zoekt naar duurzame oplossingen door een transversale aanpak.

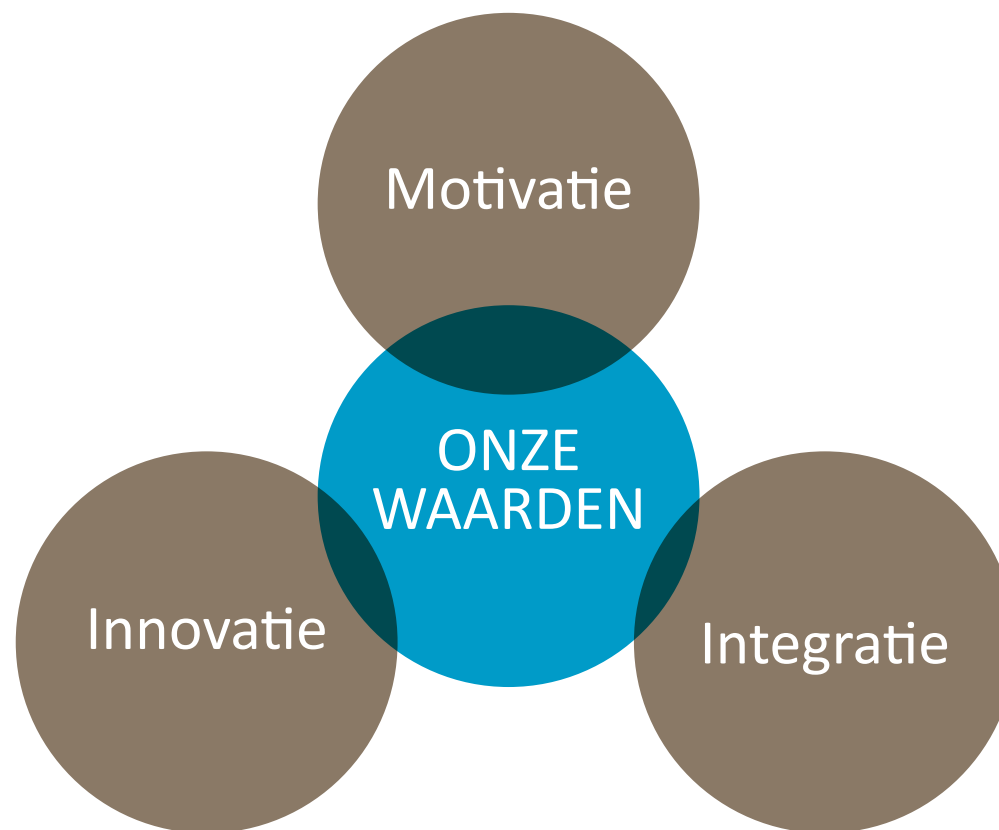
INNOVATIE

Het FIDO wil met vernieuwende ideeën verandering brengen.

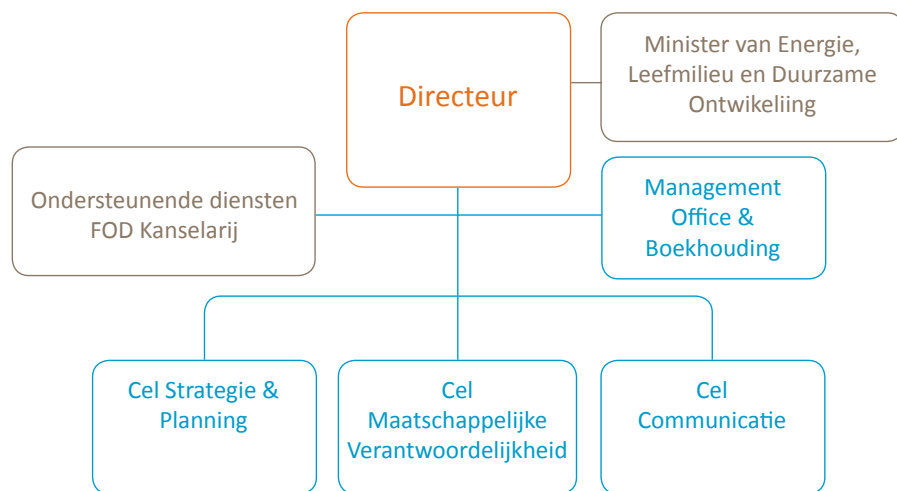
/Onze vier strategische doelstellingen:

Het FIDO wil:

- de motor zijn achter het beleid inzake duurzame ontwikkeling in België;
- de referentie in België zijn wat betreft het beleid ter ondersteuning van maatschappelijke verantwoordelijkheid;
- de vector zijn bij de integratie van de federale strategie (op korte, middellange en lange termijn) inzake duurzame ontwikkeling in alle beleidssectoren;
- duurzame ontwikkeling verankeren in de eigen organisatie.

/Structuur en werking

Aan het hoofd van het FIDO staat een directeur. De functie van directeur is een mandaatfunctie voor een periode van 6 jaar in de rang A4. De directeur stelt voor deze periode een managementplan op dat wordt goedgekeurd door de minister bevoegd voor duurzame ontwikkeling. Op dit moment is de functie van directeur (nog) niet ingevuld.

Het management van het FIDO wordt momenteel waargenomen door de stuurgroep. Dit zijn de verantwoordelijken van de drie cellen van het FIDO samen met de directeur a.i.

De cel **Strategie en Planning** staat in voor de beleidsvoorbereiding via de ICDO waarvoor deze cel het secretariaat beheert. De cel coördineert de opvolging van de federale langetermijnvisie inzake duurzame ontwikkeling en de Federale Plannen voor Duurzame Ontwikkeling. De cel behartigt ook de opvolging van het internationaal beleid, de contacten met andere federale beleidsactoren, de verdere integratie van de Regelgevingsimpactanalyse (RIA) alsook een bijdrage aan de opmaak van een Nationale Strategie Duurzame Ontwikkeling.

De cel **Maatschappelijke Verantwoordelijkheid** initieert projecten ter bevordering van de maatschappelijke verantwoordelijkheid. Het kan gaan om projecten binnen de overheid maar ook om samenwerkingen of acties met andere stakeholders. De laatste jaren ligt de focus op het bekend maken en toepassen van richtlijnen, zoals ISO26000 of GRI, voor de implementatie of rapportering inzake maatschappelijke verantwoordelijkheid. Dit gebeurt aan de hand van pilootprojecten alsook door de creatie van een afzonderlijke website (<http://www.mv.belgium.be/nl>).

In 2014 besteedde de cel ook tijd en middelen aan volgende onderwerpen: duurzame aankopen, duurzame evenementen, milieuzorgsystemen en duurzame voeding.

De cel **Communicatie** staat in voor de communicatiestrategie van het FIDO, beheert de verschillende communicatiekanalen waaronder de website en de sociale media, werkt samen met de experts van het FIDO inzake communicatie en coördineert een jaarlijkse sensibilisatiecampagne – de Week voor Duurzame Ontwikkeling – binnen de federale overheid.

/Actief in netwerken

De medewerkers van het FIDO zijn actief in een veelheid van werkgroepen georganiseerd door andere federale overheidsdiensten of andere organisaties om ervoor te zorgen dat bij de beleidsvoorbereiding meer rekening gehouden wordt met een duurzame aanpak, of het nu gaat om ad-hocstructuren voor specifieke projecten, of geïnstitutionaliseerde structuren.

Op een structurele manier neemt het FIDO in dit kader deel aan de Interdepartementale Groep voor de gelijkheid van vrouwen en mannen, aan het netwerk van federale ambtenaren voor armoede, aan het adviescomité Strategic Environmental Assessment, aan het begeleidingscomité voor het federale Milieurapport, netwerk van aankopers, aan verschillende vormen van Multilaterale Coördinatie voor internationale politieke onderwerpen (COORMULTI), voor Europese coördinatie (DGE) of het Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid (CCIM) of zijn werkgroepen, ISO 26000 PPO en La Francophonie.

Verder is het FIDO lid van o.a. Kauri en het European Sustainable Development Network (ESDN).

/Het FIDO en het jaar 2014

/Oprichting van het FIDO

Op 1 maart 2014 werd de Programmatorische Overheidsdienst Duurzame Ontwikkeling afgeschaft en werd het Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling opgericht. Het FIDO werd tevens gehecht aan de FOD Kanselarij waardoor het team verhuisde naar de Hertogstraat 4 in Brussel.

/ Enkele projecten uit 2014

Samen naar 2050 — Partnerschappen voor duurzame ontwikkeling

In 2013 keurde de federale regering een langetermijnvisie voor duurzame ontwikkeling goed. Deze visie geeft het beeld van de samenleving die we wensen tegen 2050. De visie is opgesteld uit 4 uitdagingen en 55 doelstellingen.

Het is duidelijk dat de overheid er niet alleen in zal slagen om een transitie in deze richting op gang brengen in de samenleving. Hiervoor moet er samengewerkt worden met allerlei actoren.

Op 10 juni organiseerde het FIDO, samen met de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling en het Planbureau, een studiedag met als doel de aard van partnerschappen te analyseren en na te gaan op welke manier ze bijdragen tot de transitie naar een meer duurzame ontwikkeling.

Meer info op www.duurzameontwikkeling.be

Week voor Duurzame Ontwikkeling — Hoe smaakt jouw job?

Van 20 tot 24 oktober organiseerde het FIDO de Week voor Duurzame Ontwikkeling 2014. Met het thema duurzaam personeelsbeleid bekeken we duurzame ontwikkeling vanuit een andere invalshoek, namelijk deze van

maatschappelijke verantwoordelijkheid van overheidsdiensten.

Nog nooit namen zoveel overheidsdiensten deel aan de activiteiten. Alle FOD's en POD's waren vertegenwoordigd en ook verschillende rijksdiensten namen deel. Bovendien stelden verschillende overheidsdiensten hun deuren open zodat ook ambtenaren van andere organisaties aan hun activiteiten konden deelnemen.

Het FIDO coördineerde alle activiteiten, zorgde voor een communicatiecampagne en promotiemateriaal, beheerde de centrale website en organiseerde het seminarie "Duurzaam HR-beleid focust op medewerker".

Meer info op www.weekdo.belgium.be

Pilootproject — Zes overheidsdiensten maken eerste GRI-4 duurzaamheidsverslag

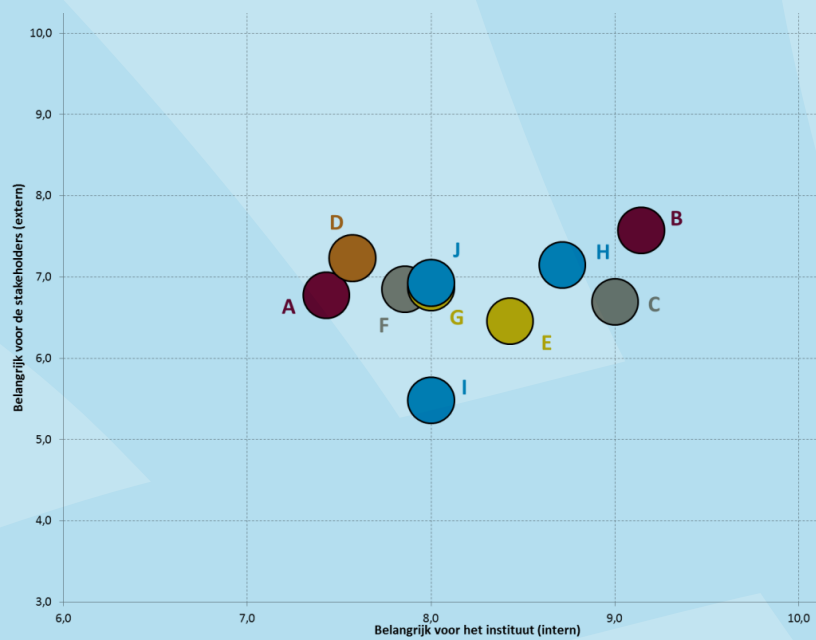
Vijf overheidsdiensten (FOD Kanselarij, FOD P&O, FOD Financiën, FOD Justitie en FOD Economie) gingen in op het aanbod om samen met het FIDO in 2014 een eerste duurzaamheidsverslag op te stellen volgens de richtlijnen van GRI-4. Onder begeleiding van CAP conseil en slidingdoors werkten de verschillende diensten stap voor stap hun verslag af. De stakeholders en de uitdagingen

op vlak van duurzame ontwikkeling werden voor iedere overheidsdienst in kaart gebracht. Gezamenlijke sessies waarin de vooruitgang van de deelnemende organisaties werd besproken wisselden af met individuele begeleiding op maat. Een goede presentatie doet lezen. Daarom werd er een eenvoudige maar erg dynamische lay-out voorzien voor de rapporten. Het resultaat van het FIDO bent u nu aan het lezen.

De rapporten van de andere overheidsdiensten zullen raadpleegbaar op zijn www.mv.belgium.be

/Bepaling van de materiële aspecten

De 10 materiële aspecten:

- A. De complexiteit en de abstractie van het concept Duurzame Ontwikkeling (DO)
- B. De toegevoegde waarde van het FIDO
- C. De politieke prioriteit en het politiek draagvlak
- D. Duurzame ontwikkeling in andere overheidsdiensten
- E. De bepaling en de opvolging van prioritaire thema's
- F. Het coherent beleid inzake DO in België (beleidsactoren)
- G. De samenwerking met andere actoren (middenveldorganisaties)
- H. Het verduidelijken en expliciet maken van de DO-impact
- I. De personeelstevredenheid
- J. Het FIDO is zelf een toonbeeld voor maatschappelijke verantwoordelijkheid

Met welke uitdagingen wordt het FIDO geconfronteerd?

Het FIDO besliste om – met het ganse team – tijdens een brainstormingsessie een antwoord hierop te definiëren.

De krijtlijnen voor het bepalen van de materiële aspecten waren de kerntaken van het FIDO, de duurzaamheidscontext en de impact van de uitdaging.

De sessie leverde 10 materiële aspecten op:

Het FIDO bepaalde, in participatie met de externe stakeholders, de belangrijkheid van elk aspect.

De resultaten van deze belangheidsbepaling worden weergegeven aan de hand van een materialiteitsmatrix.

De complexiteit en de abstractie van het concept Duurzame Ontwikkeling (A)

Het begrip Duurzame Ontwikkeling en de interpretatie ervan toegankelijker en concreter maken, zal geïntegreerd te worden in de verdere uitwerking van de andere materiële aspecten. Dit materieel aspect zal het kader vormen waarbinnen onze toekomstige projecten en de bijbehorende communicatie zullen uitgewerkt worden.

Meerwaarde expliciet maken (B)

Het centrale vraagstuk is de toegevoegde waarde van het FIDO. Door de oprichting van het FIDO bij de FOD Kanselarij wordt op indirecte wijze de toegevoegde waarde van een aparte en enigszins onafhankelijke dienst voor duurzame ontwikkeling binnen de federale administratie bevestigd. Deze toegevoegde waarde is echter niet expliciet, noch voor de medewerkers, noch voor onze andere stakeholders.

Het werk van beleidsvoorbereiding is een proces van co-creatie dat het FIDO samen met andere deelnemers doorloopt. De rol en de inspanningen van het FIDO zijn niet altijd duidelijk. Het gebruik van de instrumenten die het FIDO aanreikt, kan niet afgedwongen worden. We moeten dus op zoek gaan naar manieren om onze rol als coördinator, adviseur en expert te verduidelijken en onze realisaties meer in de verf zetten.

Om zicht te krijgen op haar toegevoegde waarde wil het FIDO nog sterker inzetten op het formuleren van antwoorden op de maatschappelijke uitdagingen waar ze voor staat.

De impact, die zal voortvloeien uit de aanpak van de andere materiële aspecten, vormt de rode draad in ons duurzaamheidsverhaal.

/Stakeholders

Het FIDO heeft een lange traditie van het betrekken van stakeholders in het proces van beleidsvoorbereiding. Participatie is immers een van de belangrijkste principes binnen duurzame ontwikkeling.

Als het proces van beleidsvoorbereiding loopt via de Interdepartementale Commissie voor Duurzame Ontwikkeling dan zijn de stakeholders uit de overheid direct betrokken. Stakeholders uit het middenveld worden betrokken bij specifieke projecten, meestal door een consultatie.

Stakeholders zijn instellingen of organisaties die beïnvloed worden door de activiteiten van het FIDO of die op hun beurt een invloed hebben op het FIDO. Een eerste oplijsting van onze stakeholders vond plaats in 2011 in het kader van het pilootproject ISO26000 ⁽¹⁾. Uitgaande van deze lijst identificeerde het FIDO 10 groepen van stakeholders. Rekening houdend met hun impact op het FIDO en omgekeerd, werd er aan iedere groep een graad van belangrijkheid toegekend.

In de figuur ziet u het overzicht van de stakeholders. Hoe groter de cirkel, hoe groter hun belang voor het FIDO. De stakeholders werden ook gegroepeerd in vier clusters. (Zie later)

Zeven van de tien stakeholdersgroepen werden bij de belangrijkheidsbepaling van de materiële aspecten geconsulteerd. We vroegen aan deze stakeholders om aan elk aspect een belangrijkheidsscore toe te kennen. Alle zeven stakeholdersgroepen namen deel. De gemiddelde responsgraad bedroeg 17,5 %.

De federale overheidsdiensten, de controlerende en evaluerende diensten alsook het parlement en de politieke partijen werden niet geraadpleegd. Voor deze stakeholders schatte het FIDO-team zelf de belangrijkheidsscore per aspect in.

⁽¹⁾ Meer info: <http://fido.belgium.be/nl/inhoud/publicaties> (jaarverslag 2011)

⁽²⁾ De leden van de ICDO (plenair en werkgroepen), de leden van de cellen DO, alle andere ambtenaren die vanuit hun expertise bijdragen aan het beleid voor duurzame ontwikkeling.

⁽³⁾ De federale overheidsdiensten zijn een

belangrijke doelgroep voor het FIDO. Zij worden vertegenwoordigd door hun voorzitter.

⁽⁴⁾ Het Rekenhof, de Inspecteur voor Financiën, de Taskforce Duurzame Ontwikkeling van het federaal Planbureau.

⁽⁵⁾ De medewerkers, de stuurgroep en de directeur van het FIDO.

/Top 3 van de belangrijkste aspecten per bevraagde stakeholder

/Bijkomende aandachtspunten volgens de bevraagde stakeholders

MATERIELE ASPECTEN	A. Complexiteit & abstractie van het concept Duurzame Ontwikkeling						
	B. Toegevoegde waarde van het FIDO						
	C. Politieke prioriteit en politiek draagvlak						
	D. Duurzame ontwikkeling in andere overheidsdiensten						
	E. Bepaling en opvolging van prioritaire DO-thema's						
	F. Coherent beleid inzake DO in België (beleidsactoren)						
	G. Samenwerking met andere actoren (middenveldorganisaties)						
	H. Verduidelijken / expliciet maken van de DO-impact						
	I. Personeelstevredenheid						
	J. FIDO is zelf een toonbeeld voor maatschappelijke verantwoordelijkheid						
		FIDO	Experten DO	Maatschappelijk middenveld	Minister	Leveranciers	Ondersteunende diensten
		BEVRAAGDE STAKEHOLDERS					

Het maatschappelijk middenveld

1. Het FIDO dient samen met de andere actoren sterk in te zetten op het belang van duurzame ontwikkelingen bij alle geledingen in de maatschappij en hierbij de burgers en bedrijfsleiders mee te nemen in een proces van bewustwording in samenwerking met alle stakeholders.
2. Zorgen voor een gunstig wetgevend kader dat duurzaamheidsinitiatieven van bedrijven en andere organisaties mogelijk maakt om competitief te overleven en te groeien.
3. Voorbeeldfunctie: overheids aankoopbeleid verduurzamen + samenwerken met andere administraties rond MVO thema's (mensenrechten met buitenlandse zaken etc).
4. Keuzes maken in de federale doelstellingen (faseren, er zijn er teveel om allemaal samen te realiseren) en de juiste partners samenbrengen om ze te verwezenlijken + opvolgen en meten.
5. Meer samenwerken op lange termijn met een vaste partner (gelijk bv Kauri) en niet met jaarlijkse oproepen die meestal vooral consultants ten goede komen.

6. Niet teveel studiewerk laten verrichten – 'we are beyond the theory and need more realisations'.

De experts DO

1. Het FIDO als aanspreekpunt inzake duurzame ontwikkeling op federaal niveau.

De ondersteunende diensten

1. De terbeschikking stelling van ready to use tools om het beleid in eigen federale instelling beter te kunnen toepassen: Templates en voorbeelden voor duurzame overheidsopdrachten, checklisten die ons helpen om een duurzaam logistiek beleid toe te passen, duurzaam HR,... maar mits de nodige begeleiding (consultancy concept).

/De aanpak van onze uitdagingen

Onze uitdagingen gebundeld in 4 clustergroepen:

Omdat de erkenning voor de realisaties van het FIDO komt van onze stakeholders, hebben we de uitdagingen op de materialiteitsmatrix geclusterd per groep van stakeholders.

POLITIEKE WERELD	EEN BREDER BELEIDSDRAAGVLAK AMBIËREN • De politieke prioriteit en het politiek draagvlak • Het coherent beleid inzake DO in België (beleidsactoren)
MAATSCHAPPELIJK MIDDENVELD	MEER SAMENWERKING MET ANDERE ACTOREN • De samenwerking met andere actoren (middenveldorganisaties) • De bepaling en opvolging van prioritaire DO-thema's
OVERHEIDSDIENSTEN	NAAR EEN STRATEGISCHE BENADERING VOOR DE OVERHEIDSDIENSTEN • Duurzame ontwikkeling in andere overheidsinstellingen
ORGANISATIE	FIDO, EEN DUURZAME EN VEERKRACHTIGE ORGANISATIE • Het verduidelijken en expliciet maken van de DO-impact • De personeelstevredenheid • Het FIDO is zelf een toonbeeld voor maatschappelijke verantwoordelijkheid

/UITDAGING 1

Een breder beleidsdraagvlak ambiëren

Hoever reikt de bevoegdheid van een minister voor duurzame ontwikkeling? Moeilijk te definiëren, want al gauw kom je inhoudelijk op het terrein van andere ministers – zoals volksgezondheid, sociale zaken, financiën – of zelfs van andere beleidsniveaus – zoals milieu, mobiliteit of sociale economie.

De voorbeelden tonen aan dat het beleid voor duurzame ontwikkeling een transversaal gegeven is waarbij federale en soms ook gewestelijke en regionale overheidsdiensten moeten samenwerken.

Als voorzitter van de ICDO, is het FIDO de coördinator die alle actoren bijeen brengt en deze processen begeleidt.

Om de coherentie tussen de verschillende beleidsniveaus verder te bewerkstelligen werkte het FIDO het afgelopen jaar onder meer mee aan een ontwerp van een nationaal actieplan 'Ondernemingen en Mensenrechten', een federaal actieplan 'Ongelijkheden in de gezondheidszorg', een nieuw federaal plan Duurzame Ontwikkeling en een nieuwe omzendbrief

'inzake duurzame overheidsaankopen'. In 2013 werd ook een Interministeriële Conferentie Duurzame Ontwikkeling (IMCDO) opgestart om de samenwerking tussen de verschillende beleidsniveaus meer gestalte te geven.

In april 2014 heeft de IMCDO een kader goedgekeurd betreffende de Nationale Strategie Duurzame Ontwikkeling.

Het FIDO wenst in de toekomst de huidige kanalen (ICDO, Interministeriële Conferenties en andere samenwerkingen) verder te benutten om de samenhang tussen de verschillende beleidsniveau te versterken.

Deze uitdaging dient natuurlijk ondersteund en gedragen te worden door de politieke actoren. De beleidscyclus toont duidelijk aan tot waar de bevoegdheid van het FIDO gaat. Het FIDO coördineert het beleidsvoorbereidend werk, stelt nota's op, doet voorstellen, maakt actieplannen op en geeft deze door naar het politieke niveau waar de uiteindelijke beslissing wordt genomen.

Om onze plannen en ambities te kunnen realiseren is een draagvlak op politiek niveau noodzakelijk. In het regeerakkoord van oktober 2014 stellen we de ambitie vast dat de nieuwe regering van duurzame ontwikkeling de kern maakt van het nieuwe beleid.

Het is aan het FIDO om de nieuwe beleidsmakers te inspireren en te overtuigen om de juiste keuzes te maken op lange termijn.

WERKPUNTEN VOOR HET FIDO:

- Een gedegen beleidsvoorbereiding uitwerken.
- Stakeholders bij beleidsvoorbereiding maximaal betrekken

MEETPUNTEN:

- Opvolging aantal zittingen van de ICDO-werkgroepen
- Aantal aanvragen tot samenwerkingen aan de ICDO
- De resultaten die voortkomen uit de samenwerkingen tussen verschillende beleidsniveau's (IMCDO)
- De invulling van de beleidsnota van de Minister van Duurzame Ontwikkeling, met weergave van de effectieve middelen
- Vanaf 2016, het in kaart brengen van de integratie van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen in de beleidsnota's van de verschillende regeringsleden

(1) Meer info: <http://fido.belgium.be/nl/inhoud/publicaties> : jaarverslag 2011

/UITDAGING 2

Meer samenwerking met andere actoren

De uitdagingen op het vlak van duurzame ontwikkeling waar we als samenleving voor staan zijn groot en complex. Hoewel overheden in duurzaamheidstransitie een essentiële rol spelen, zijn ook de bekommernissen en antwoorden van de bedrijven, vakbonden, het maatschappelijk middenveld alsook de burgers op de uitdagingen inzake duurzame ontwikkeling absoluut noodzakelijk om het proces van verandering zoveel mogelijk te verwezenlijken. Elke betrokken actor creëert en hanteert eigen mechanismen en heeft eigen ervaringen inzake het transitieproces. De dialoog aangaan met deze actoren kan de visie inzake duurzame ontwikkeling alleen maar verrijken.

In de lijn van het inhoudelijk verhaal, is er de bepaling van de prioritaire thema's op federaal niveau. Vandaag worden prioriteiten vaak politiek beslist, al dan niet op basis van een beleidsvoorbereiding opgesteld door de administratie of door Europese of internationale kaders en initiatieven. Om het draagvlak voor duurzame ontwikkeling steviger te maken zou het wenselijk zijn om de verschillende actoren te betrekken bij de bepaling van de prioritaire thema's van het federale beleid

Vandaag consulteert het FIDO in hoofdzaak het middenveld op een ad hoc basis,

bijvoorbeeld wanneer er een federaal actieplan wordt opgemaakt. In 2014 werd het middenveld geraadpleegd voor het actieplan 'Ondernemingen en Mensenrechten'. In datzelfde jaar organiseerde het FIDO – samen met het federaal Planbureau (FPB) en de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO)- een conferentie over hoe partnerschappen de samenleving duurzamer kunnen maken.

De Minister van Duurzame Ontwikkeling kan via het FIDO ook subsidies toekennen. Er zijn subsidies voor internationale projecten, voor organisaties die duurzame transitieprojecten opstarten alsook voor erkende koepel- of netwerkorganisaties die duurzame ontwikkeling bevorderen. De lijst van organisaties en bijhorende projecten die in 2014 een subsidie ontvingen is raadpleegbaar op onze website (<http://ifdd.belgium.be/nl/inhoud/subsidies-projectoproep-2013>).

Sinds 2012 organiseert het FIDO ook regelmatig middagen duurzame ontwikkeling. Tijdens deze middagsessies worden in functie van het gekozen thema gast sprekers uit het middenveld uitgenodigd om hun visie en ervaringen te komen toelichten.

In de toekomst wil het FIDO – in eerste instantie - de acties met het middenveld op een meer gestructureerde manier uit bouwen en hen daadwerkelijk meer betrekken bij de beleidsvoorbereiding en uitvoering. We zien dit op twee niveaus. Eerst is er het bepalen van de prioritaire thema's waarop het FIDO en het federale beleid voor duurzame ontwikkeling zich op zouden moeten concentreren. Daarnaast willen we ook concrete partnerschappen aangaan. De overheid kan een transitie naar een duurzame samenleving niet alleen initiëren en moet hiervoor samenwerken met alle maatschappelijke groepen. De conferentie hierover was een mooi startpunt. Nu moeten we bekijken welke rol we kunnen spelen om dit soort partnerschappen te ondersteunen en hoe we zelf ook actief kunnen participeren.

We hebben al een eerste stap gezet in deze richting. We hebben namelijk aan de nieuwe minister voor duurzame ontwikkeling gevraagd om haar beleid in samenwerking met het middenveld uit te werken. De nieuwe regering stelt in haar verklaring dat ze 'sustainable Deals' wil afsluiten met andere overheden, het middenveld en ondernemingen om het draagvlak van duurzame ontwikkeling te versterken.

WERKPUNTEN VOOR HET FIDO:

- Een analyse maken van de mogelijke samenwerkingen en partnerschappen (Type samenwerking/partnerschap) en laten goedkeuren door de minister van Duurzame Ontwikkeling
- Een methodologie ontwikkelen voor de bepaling van de prioritaire thema's in de toekomst en laten goedkeuren door de minister van Duurzame Ontwikkeling
- De organisatie van een stakeholderoverleg in samenwerking met minister voor Duurzame Ontwikkeling om samenwerkingen te versterken en prioritaire thema's te bepalen.
- Een analyse opmaken welke de mogelijkheden zijn om subsidies ook aan te wenden om samenwerkingen en partnerschappen mogelijk te maken

MEETPUNTEN:

- Overzicht middagen Duurzame Ontwikkeling en betrokkenheid andere actoren
- De resultaten van de analyse inzake samenwerkingen en invulling ervan
- De bevindingen van het stakeholderoverleg
- Het gesubsidieerd bedrag en de geselecteerde projecten voor 2015/2016
- Het aantal projecten waarin stakeholderbetrokkenheid voorzien is.

/UITDAGING 3

Naar een strategische benadering voor de overheidsdiensten

De federale overheidsdiensten zijn cruciale partners van het FIDO om duurzame ontwikkeling te integreren in het federaal beleid. Samen met hen bereiden we het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling voor, maar het FIDO ondersteunt hen ook op allerlei vlakken om duurzame ontwikkeling in hun beleid en in

hun organisatie te integreren. In 2014 waren er negen thema-gebonden werkgroepen van de ICDO (<http://www.icdo.belgium.be/nl/werkgroepen>). De verschillende werkgroepen worden aangestuurd door het FIDO. Binnen die werkgroepen wordt er gereflecteerd over de specifieke thema's, voorstellen gedaan en beslissingen genomen. Maar er is ook ruimte om kennis en goede praktijken met elkaar uit te wisselen.

In 2014 bood het FIDO ook heel wat instrumenten en opleidingen aan, bijvoorbeeld de Gids voor Duurzame Aankopen, opleiding en handboek Duurzame Voeding in personeelsrestaurants, ondersteuning bij het milieumanagementsysteem EMAS, pilootproject inzake de opmaak van een duurzaamheidsverslag volgens GRI-richtlijnen.

Maar we stellen vast dat naast een goed geoliede operationele ondersteuning er nood is aan het daadwerkelijk verankeren van duurzame ontwikkeling in het beleid van de andere federale overheidsdiensten.

Bovendien leert de ervaring dat de integratie bij de overheidsdiensten op twee snelheden

verloopt. Er zijn overheidsdiensten die mensen en middelen hiervoor vrijmaken en deze behalen mooie resultaten. Anderen doen dit niet en blijven achterop.

Om de integratie van duurzame ontwikkeling in de overheidsdiensten te versnellen wil het FIDO zich meer gaan richten op de integratie van DO-doelstellingen binnen het beleid van overheidsdiensten. We willen dus meer managementbetrokkenheid als aanvulling op de vele contacten op operationeel niveau. Deze aanpak beoogt de impact op het vlak van duurzame ontwikkeling te vergroten.

In april 2014 werd een koninklijk besluit gepubliceerd dat de mandaathouders van federale overheidsdiensten verplicht om duurzame ontwikkelingsdoelstellingen op te nemen in hun managementplannen/beheersovereenkomsten. Deze verplichting vormt uiteraard een mooi kader waarbinnen het FIDO sterker op het strategisch niveau kan inzetten.

Het FIDO wil de andere overheidsdiensten adviseren en ondersteunen om een visie op vlak van duurzame ontwikkeling te vertalen naar een strategische aanpak zonder daarbij het operationele aspect uit het oog te verliezen.

WERKPUNTEN VOOR HET FIDO:

- Identificatie van initiatieven om duurzame ontwikkeling op strategisch niveau te verhogen.
- Omwille van het beperkt aantal middelen voor het FIDO, dringt een herziening van de taken zich op om een goede balans te vinden tussen de nieuwe strategische en de bestaande operationele ondersteuning waarbij de integratie van duurzame ontwikkeling binnen de overheidsdiensten gemaximaliseerd wordt.

MEETPUNTEN:

- Een actieplan en de invulling ervan
- De opvolging van de kwaliteit inzake DO van de jaarlijks actieplannen van de federale overheidsdiensten.
- Aantal nieuw ontwikkelde instrumenten
- Aantal duurzaamheidsverslagen bij de federale overheid.

/UITDAGING 4

FIDO, Een duurzame en veerkrachtige organisatie

Het FIDO zet andere organisaties aan duurzame ontwikkeling in hun beleid en werking te integreren. Om dit op een geloofwaardige manier te doen, dient het FIDO zelf duurzame ontwikkeling als leidraad in haar beleid en werking alsook in het gedrag en waarden van haar medewerkers op te nemen.

Vandaag neemt het FIDO zelf, op inhoudelijk vlak, al heel wat acties zoals duurzame criteria opnemen in haar overheidsopdrachten en maatregelen voorzien om milieudoelstellingen te behalen. Om haar expertise uit te bouwen, lanceert het FIDO ook innovatieve duurzaamheidsprojecten voor de federale overheid, waaraan ze zelf ook deelneemt. Zo hadden we in 2014 het pilootproject 'Ondersteuning van zes overheidsdiensten bij de opmaak van het duurzaamheidsverslag volgens de GRI-richtlijnen' of 'de ontwikkeling van een instrument inzake duurzame evenementen'. Op het eind van een project volgt een evaluatie. De ervaring leert dat we in de toekomst deze evaluatie doeltreffender willen maken door de impact van het project te beoordelen.

Het is voor het FIDO belangrijk om regelmatig af te toetsen in welke mate

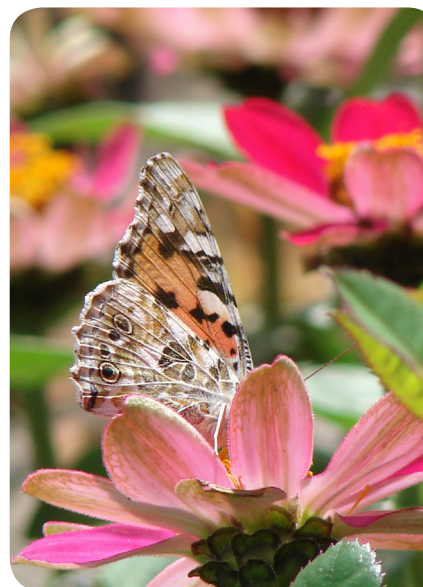
duurzame ontwikkeling voldoende aanwezig in de eigen organisatie alsook om de continue ontwikkeling met betrekking tot duurzame ontwikkeling op te volgen en zelf te integreren in haar werking.

Het FIDO zal hiervoor, op basis van de ISO26000-richtlijnen en andere toonaangevende richtlijnen en instrumenten haar maatschappelijke verantwoordelijkheid, samen met haar stakeholders, evalueren en maximaal proberen in te vullen. We gaan hierover 2-jaarlijks communiceren in de vorm van een duurzaamheidsverslag volgens de GRI-richtlijnen.

Om op inhoudelijk vlak een veerkrachtige organisatie te zijn, heeft de instelling ook nood aan een sterke basis. Deze basis dat is de organisatie van het FIDO en vooral haar medewerkers. Het FIDO moet blijven investeren in de kennis en de expertise van de medewerkers. Dit kan door opleidingen te volgen, maar ook door deel te nemen aan de hierboven vermeldde pilootprojecten.

Het FIDO is een kleine organisatie met een grote opdracht. Om hierin te slagen zijn gemotiveerde medewerkers absoluut noodzakelijk. Wie gemotiveerd is, legt meer creativiteit aan de dag, zoekt proactief

naar antwoorden en oplossingen. En juist dat hebben we nodig in tijden van 'steeds meer met steeds minder'. Er zijn verschillende manieren om te motiveren, het belangrijkste is het creëren van een aangename werkomgeving waarin iedereen aangemoedigd wordt om ideeën te lanceren en deze uit te werken. In 2012 vond al een eerste tevredenheidsenquête plaats. Een toetssteen voor het gevoerde intern HR-beleid dat we voortaan tweejaarlijks wensen te realiseren. Op basis van de resultaten kan het huidige beleid bijgesteld worden.

ENKELE WERKPUNTEN VOOR HET FIDO:

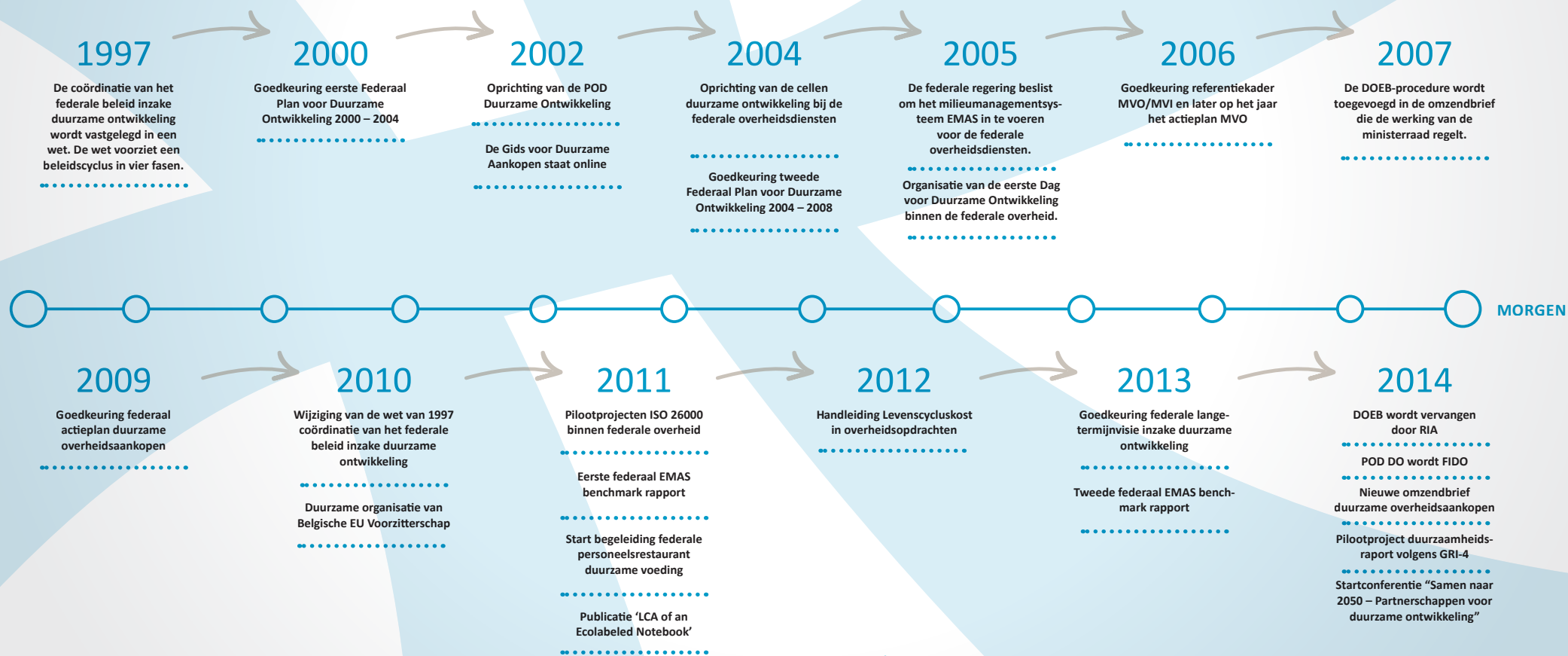
- Projectmatig werken invoeren op een manier die het samenwerken bevordert, resultaten en impact verduidelijkt, geen grote administratieve last meebrengt en communicatie vergemakkelijkt
- Intern initiatieven nemen in het kader van MV en deze duidelijk communiceren
- Periodieke tevredenheidsenquête
- Opzetten van een opleidingsbeleid voor de medewerkers van het FIDO
- Uitwerken van een diensten- en productcatalogoog van het FIDO om verwachtingen beter te beheren

MEETPUNTEN:

- De gemeten impact bij nieuwe projecten bij project evaluatie en de communicatie hieromtrent
- De Invulling van het opleidingsbeleid (aantal opleidingsuren, soort opleiding, thema's)
- De algemene conclusies inzake de tweejaarlijkse tevredenheidsenquête
- Verschillende duurzaamheidsindicatoren conform de GRI-richtlijnen

/Evolutie van onze overheidsdienst

/Onze kerncijfers

De kerncijfers hebben betrekking op de activiteiten waarbij het FIDO een directe impact heeft.

/ONZE DIRECTE ECONOMISCHE IMPACT

De economische impact van het FIDO en van het beleid duurzame ontwikkeling is moeilijk te meten, zeker als we het hebben over de indirecte economische impact. Om deze laatste in kaart te brengen zullen we in de toekomst nieuwe initiatieven en evaluatiemodellen moeten ontwikkelen. Wel kunnen we een beeld geven van onze directe economische impact. Deze kan afgeleid worden uit de middelen die het FIDO en de minister bevoegd voor Duurzame Ontwikkeling hebben aangewend.

Algemeen gezien kan, voor het in kaart brengen van onze directe economische impact, een onderscheid gemaakt worden tussen drie grote onderdelen:

- onze personeelsmiddelen;
- onze werkingsmiddelen;
- en tenslotte de beleidsmiddelen.

Deze drie onderdelen vormen de basis van de begroting duurzame ontwikkeling. De eerste twee uitgaven worden ook wel

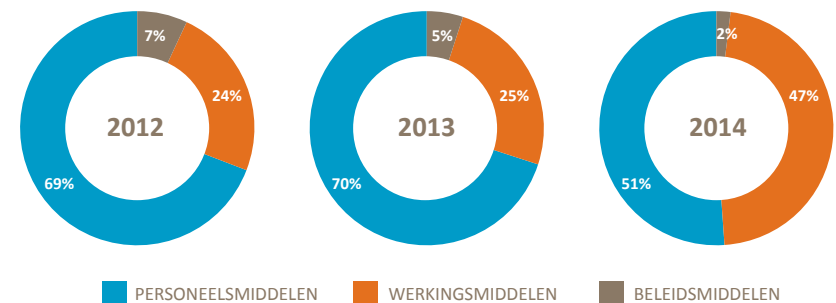
Overzicht van de beschikbare en effectief vastgelegde middelen van het FIDO

A: Vastlegging initieel voorzien in de begroting / B: Vastlegging aangepast na begrotingscontrole / C: Effectief vastgelegd (cijfers uit Fedcom) / D: % gebruikt (effectieve vastlegging t.o.v. begroting) / E: Effectief vereffend (cijfers uit Fedcom)

* bedragen in kEUR		2014					2013					2012				
		A	B	C	D	E	A	B	C	D	E	A	B	C	D	E
Personeelsmiddelen		1.211	1.126	738	66%	733	1.220	1.215	784	65%	787	1.064	1.064	1.015	95%	1.013
Werkingsmiddelen	Alg. werkingsmidd. (reiskosten, ect)	65	65	29	45%	30	89	87	54	62%	33	81	79	67	85%	58
	Allerhande ICT	9	9	1	11%	1	30	30	5	17%	5	30	29	11	38%	12
	Huurkosten						59	57	0	0%	0	79	77	11	14%	11
	Investerings (meubilair)	4	4	0	0%	0	6	6	0	0%	0	5	5	2	40%	2
	Investerings ICT	4	4	2	50%	2	10	10	0	0%	0	7	7	5	71%	5
	Sociale dienst	3	3	3	100%	3	3	3	3	100%	3	3	3	3	100%	3
	Totaal werkingsmidd. FIDO	85	85	35	41%	36	197	193	62	32%	41	205	200	99	50%	91
Beleidsmiddelen	Overheidsopdrachten	639	639	220	34%	218	761	744	148	20%	215	765	747	192	26%	259
	Subsidies (diverse)	640	640	464	73%	318	867	859	130	15%	77	974	974	167	17%	335
	FRGE (werking + rentesubsidie)	7.304	7.304	3.652	50%	3.179	7.304	8.510	612	7%	231	7.424	7.328	925	13%	694
	Totaal beleidsmidd. (Zonder FRGE)	1.279	1.279	684	53%	536	1.628	1.603	278	17%	292	1.739	1.721	359	21%	594
Totaal budget (zonder FRGE)	Totaal zonder FRGE	2.575	2.490	1.457	59%	1.305	3.045	3.011	1.124	37%	1.120	3.008	2.985	1.473	49%	1.698
Totaal budget (met FRGE)	Totaal met FRGE	9.879	9.794	5.109	52%	4.484	10.349	11.521	1.736	15%	1.351	10.432	10.313	2.398	23%	2.392

aangeduid als de bestaansmiddelen, terwijl de beleidsmiddelen het budget betreft die de minister van Duurzame Ontwikkeling ter beschikking stelt voor het voeren van een DO-beleid.

Evolutie van de verdeling van de effectief vastgelegde middelen

(1) In de tabel wordt ook melding gemaakt van de beleidsmiddelen in het kader van het Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost (FRGE). Zowel de werkingskosten van het FRGE (centrale werkingskosten als deze van de lokale entiteiten) als de kosten verbonden aan de lening voor de investeringsmiddelen van het FRGE worden op de begroting duurzame ontwikkeling aangerekend. Gelet op de hoogte van deze middelen, alsook het feit dat deze middelen worden aangewend via een nv van publiek recht heeft het FIDO hier weinig impact op en vertekenen deze middelen ook het algemene beeld van de middelen duurzame ontwikkeling. Bovendien worden de middelen voorzien voor het FRGE eind 2014 ook geregionaliseerd en zullen deze in de toekomst dus niet meer opgenomen worden in de federale begroting duurzame ontwikkeling. Vandaar ook de beslissing om de middelen voor het FRGE wel mee op te nemen in de tabel, maar niet in rekening te brengen voor de verdere analyse. Voor meer informatie: www.frge.be

Algemeen overzicht van de middelen duurzame ontwikkeling

De tabel geeft een overzicht van de middelen¹ over 3 jaar. Wat opvalt is dat de **totale beschikbare middelen** zonder FRGE (kolom B) in 2014 met 17,3% vermindert t.o.v. 2013. Zowel in de *werkingsmiddelen* (-56%) als in de *beleidsmiddelen* (-20%) werd een vermindering doorgevoerd. De vermindering vond plaats in het kader van de omvorming van de POD DO naar het FIDO. Op politiek niveau (ministerraad van 12 juni 2013) werd beslist om, bovenop de besparingen die aan elke overheidsdienst werden opgelegd, een bijkomende te besparing van 500.000 Euro te realiseren bij de kredieten duurzame ontwikkeling en dit te kaderen in de efficiëntiewinsten die de omvorming van POD DO naar FIDO zou teweeg brengen.

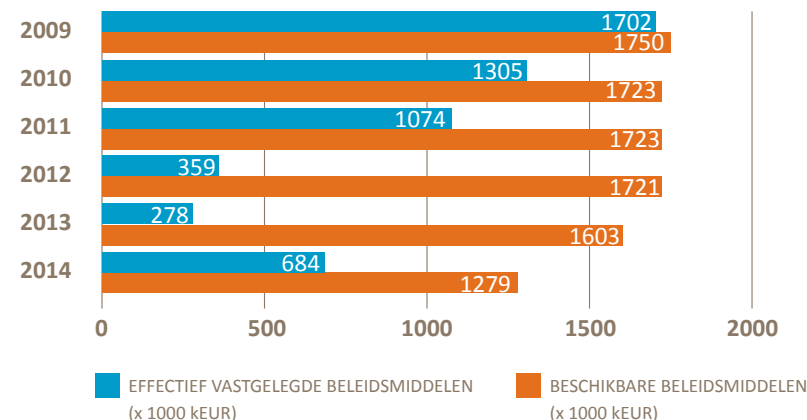
Wat de *werkingsmiddelen* betreft zijn er inderdaad een aantal efficiëntiewinsten geboekt. Zo hoeft het FIDO, nu zij is toegevoegd aan de FOD Kanselarij, bijvoorbeeld niet meer zelf in te staan voor het huren van lokalen, en kan er ook voor aankoop en onderhoud van informaticamateriaal, e.a. een beroep gedaan worden op de ondersteunende diensten van de FOD Kanselarij. Hier zijn dus effectieve efficiëntiewinsten geboekt. Ook de *beleidsmiddelen* werden echter verminderd in het kader van de omvorming

naar FIDO. De link met efficiëntiewinsten in het kader van deze omvorming is hier veel minder voor de hand liggend.

Effectief aangewende middelen.

Niet alleen de beschikbare middelen spelen een rol in het beoordelen van de directe economische impact van het FIDO, maar vooral de **vastgelegde of effectief gerealiseerde middelen** (kolom C). In 2014 werd slechts 59% van de beschikbare middelen na begrotingscontroles (kolom B) effectief vastgelegd (of beslist/gebruikt). Slechts 66% van de personeelsmiddelen werden aangewend. Dit had vooral te maken met het feit dat het FIDO (POD DO) al sinds 2013 geen aanwervingen meer mag doen en er ook nog geen directeur werd aangeworven. Op deze manier kan ze haar personeelsplan niet invullen, terwijl de middelen wel voorhanden zijn.

Van de werkingmiddelen werd 41% vastgelegd, van de beleidsmiddelen 53%. Zowel de onderbenutting van de werking- en vooral van de beleidsmiddelen kan in 2014 gelinkt worden aan het feit dat dit een verkiezingsjaar was. In de periode voor de verkiezingen tot op het moment dat er een nieuwe regering was, werd heel voorzichtig omgegaan met de middelen en werd geen nieuw beleid ontwikkeld. Bovendien werd 2014 ook gekenmerkt door tal van budgettaire beperkingen zoals het starten met een 12-den regeling, de

administratieve blokkeringen die op diverse budgettaire posten werden opgelegd, een aanwervingstop, het enkel toelaten van 'onvermijdbare' uitgaven, enz. Al deze restricties bemoeilijken de gewone werking van een administratie, zeker als deze een belangrijke beleidsvoorbereidende opdracht heeft.

Wanneer we de **verdeling van de vastgelegde middelen** (effectief gerealiseerde middelen) over een periode van 3 jaar bekijken, zien we dat voor 2012 en 2013 het aandeel personeelsmiddelen bijna 70% van het totaal aantal vastgelegde middelen (zonder rekening te houden met de middelen voor het FRGE) bedroeg. Dit hoge percentage had vooral te maken met het lage aandeel van effectief benutte beleidsmiddelen. In 2012 werd slechts 21% van de beschikbare beleidsmiddelen

effectief gerealiseerd, terwijl dit in 2013 nog daalde tot slechts 17%. In 2014 was dit aandeel hoger omdat de oproep voor projecten (gelanceerd in 2013) op de begroting 2014 kon worden vastgelegd. Dit verklaart waarom het aandeel van de beleidsmiddelen in 2014 steeg tot 53% van het totaal aantal vastgelegde middelen.

De beleidsmiddelen

ALGEMEEN

De beslissing aangaande de aanwending van de beschikbare beleidsmiddelen ligt bij de minister bevoegd voor Duurzame Ontwikkeling. De beleidsmiddelen zijn de belangrijkste manier waarop invulling kan gegeven worden aan de opdrachten van het FIDO. Bovendien kan door de manier waarop deze aangewend worden een belangrijke toegevoegde waarde worden gecreëerd. De

beleidsmiddelen zijn de belangrijkste sleutel tot het genereren van impact. Wanneer we de evolutie over verschillende jaren gaan bekijken van deze beleidsmiddelen, zeker wat betreft de effectief vastgelegde (besliste en gerealiseerde) beleidsmiddelen zien we een constante daling tot 2014. Daar waar het aantal beschikbare beleidsmiddelen (oranje staafjes in de grafiek) vrij constant is gebleven tot 2013, zien we vooral een sterke daling van het aantal effectief vastgelegd beleidsmiddelen (blauwe staafjes in de grafiek).

Daar waar in 2009 nog meer dan 1,7 miljoen Euro werd aangewend (of 97% van de beschikbare beleidsmiddelen), daalde dit in 2013 tot 278.000 Euro, of minder dan 18% van de beschikbare beleidsmiddelen. Hoewel in 2014 een verdere daling van de beschikbare beleidsmiddelen

plaatsvond (bijkomende besparing in het kader van de omvorming van de POD DO naar FIDO), stegen zowel de effectief aangewende middelen (684.000 Euro) als de percentuele verhouding t.o.v. de beschikbare beleidsmiddelen (53,5%) terug aanzienlijk. We hopen dat deze evolutie in de toekomst verder zal doorzetten en we samen met de minister bevoegd voor Duurzame Ontwikkeling op die manier ook een grotere impact kunnen genereren en zo de toegevoegde waarde van het FIDO en van het federale beleid aangaande duurzame ontwikkeling versterken.

DE SUBSIDIES

De subsidies vormen een bijzonder categorie binnen de beleidsmiddelen. Via het toekennen van een subsidie worden organisaties en initiatieven die duurzame ontwikkeling bevorderen ondersteund en

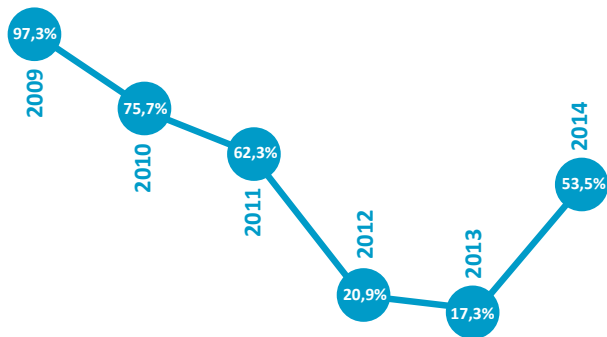
stimuleert de federale overheid creatieve en innovatieve projecten aangaande duurzame ontwikkeling en haar uitdagingen. De subsidies worden door de minister bevoegd door Duurzame Ontwikkeling toegekend, vaak na een projectoproep en na advies van het FIDO. De bijgevoegde tabel geeft een overzicht van de subsidies die in 2014 werden toegekend. De lijst van organisaties die in 2014 een toelage kregen is terug te vinden op de website van het FIDO.

DE MIDDELEN VOOR OVERHEIDSOPDRACHTEN

Een deel van de beleidsmiddelen dient aangewend te worden rekening houden met de wet op de regels aangaande overheidsopdrachten. Het gaat hier over werken, producten of diensten die de federale overheid aankoopt. Voor wat betreft het FIDO gaat het hoofdzakelijk

over de aankoop van diensten (externe begeleiding, ontwerp en lay-out van brochures en handleidingen, vertalingen, e.a.). In 2014 werden in totaal 8 overheidsopdrachten gelanceerd in het kader van de beleidsmiddelen, ter waarde van 220.000. Dit komt overeen met 34% van het voorzien budget. Ook hier kan de onderbenutting worden geduid met het feit dat 2014 een verkiezingsjaar betrof, waarbij minder beleidsvoorbereidend (en – uitvoerend) werk kon verricht worden.

Aandeel effectief vastgelegde beleidsmiddelen versus beschikbaarheid

SUBSIDIETOEKENNINGEN (X1.000 EUR)	Effectief vastgelgd 2014
Aan organisaties (verenigingen, bedrijven, lokalen besturen) die een project ter bevordering van DO opzetten in België	314
Aan koepel- of netwerkorganisaties die DO bevorderen in België en die een forumfunctie op dat vlak vervullen	130
Aan internationale/europese projecten ter bevordering van DO	20

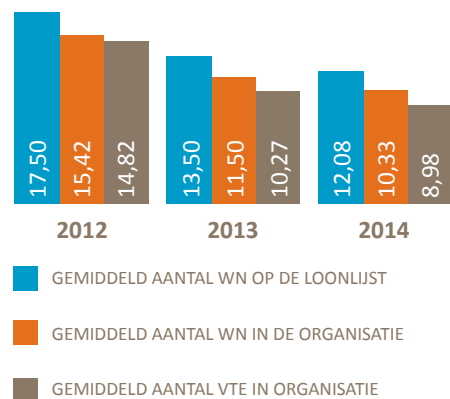
/ONZE DIRECTE SOCIALE-IMPACT

Het FIDO is een federale overheidsdienst wat impliceert dat een aantal bepalingen inzake personeelsaangelegenheden vast liggen of boven het hoofd van onze organisatie bepaald worden. Toch zijn er nog voldoende bouwstenen, binnen de eigen organisatie, waar we wel zelf mee aan de slag kunnen: motivatie, zelfontplooiing, relaties met anderen, creatie van betrokkenheid en flow, opleiding in functie van expertise, goede afstemming tussen werk en privé, Kortom, het FIDO wenst sterk in te zetten op het menselijk kapitaal om te komen tot een duurzame en veerkrachtige organisatie. De registratie van de meegegeven indicatoren wijzen ons op de richting dat we uitvaren. Op het vlak van personeelsbezetting volgen we drie indicatoren op:

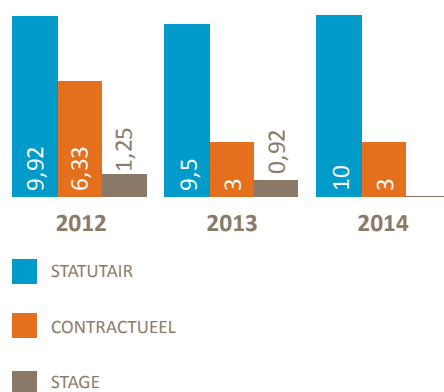
- Aantal werknemers op de loonlijst, deze parameter is gekoppeld aan onze personeelsuitgaven en verschilt van het aantal werknemers in de organisatie door de mogelijkheid tot detachering
- Aantal werknemers in de organisatie.
- Aantal VTE in de organisatie, deze parameter houdt rekening met deeltijds werk en geeft de effectieve beschikbare mankracht weer.

De neerwaartse trend die zich sinds 2012 manifesteert is in 2014 niet gekanteld. De voorgaande jaren werd de invulling van het personeelsplan gekoppeld aan de oprichting van het FIDO en in laatste tertiaal van 2014 was een aanwervingsstop van toepassing.

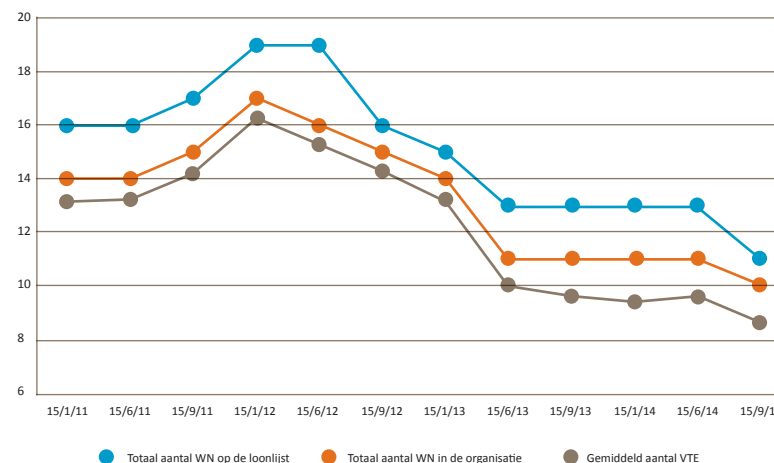
Aantal werknemers

Gem. aantal werknemers (op loonlijst) volgens statuut

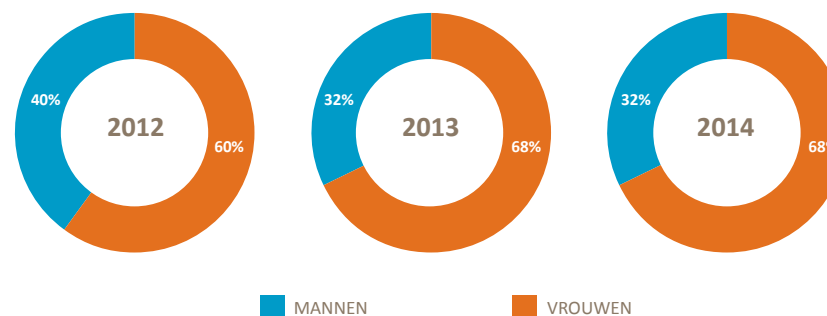
Gedetailleerde evolutie van aantal werknemers:

In 2014 waren 77% van de medewerkers statutair en 23% contractueel. Er waren geen stagiairs meer werkzaam binnen het FIDO.

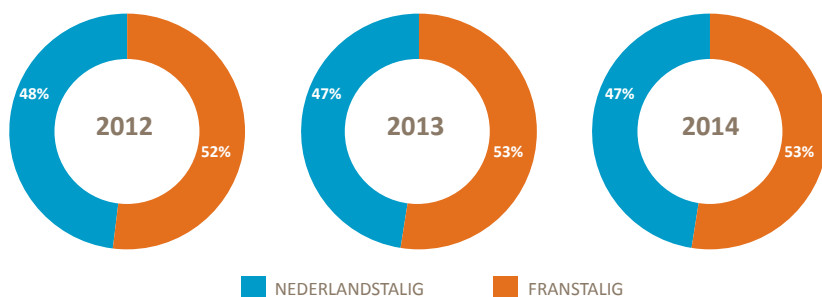
Het gemiddeld aantal werknemers (op loonlijst) volgens geslacht

De verdeling mannen – vrouwen kende in 2014 geen verandering t.o.v. 2013.

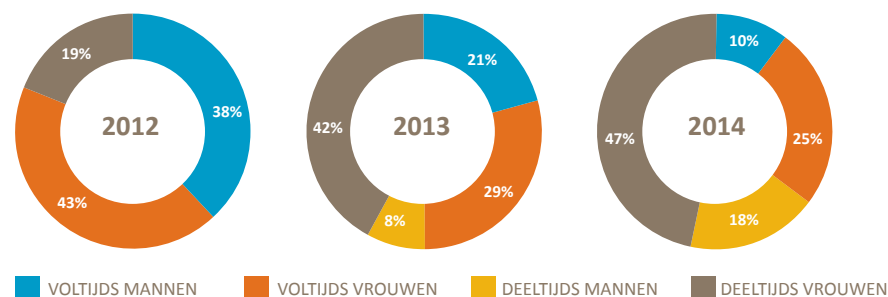
Het gemiddeld aantal werknemers (op loonlijst) volgens taalrol

De verdeling Nederlandstalige – Franstalige medewerkers vertoont een mooie gelijkheid. Ook hier rekening houdend met een zeker personeelsverloop, geen bijzondere verandering t.o.v. voorgaande jaren.

Het gemiddeld aantal werknemers (in de organisatie) volgens tijdsregime

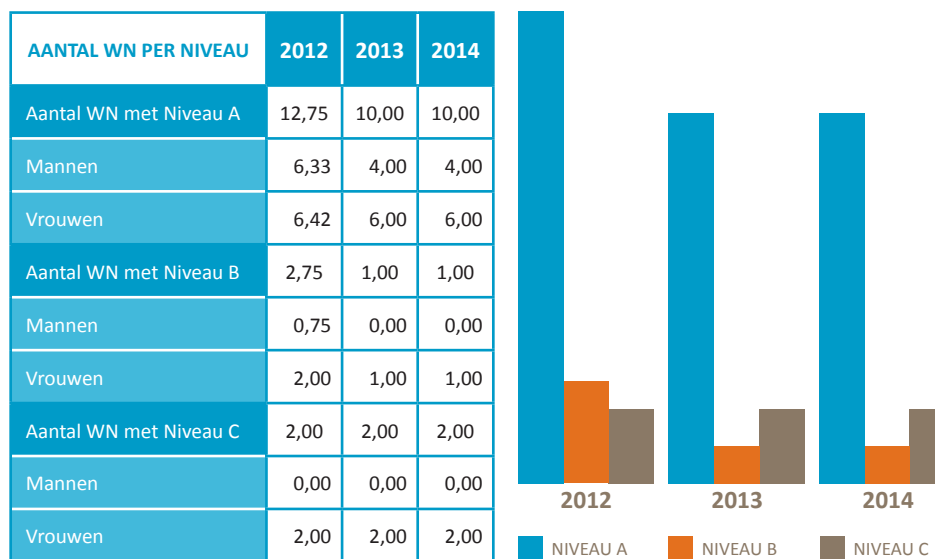
De trend dat steeds meer medewerkers, zowel vrouwelijke als mannelijke, opteren voor deeltijds werken zet zich in 2014 verder. Een toename van deeltijds werken zorgt, rekening houdend met het feit dat er geen nieuwe aanwervingen hebben plaatsgevonden de laatste jaren, dat het aantal werkelijke beschikbare mankracht (VTE) afneemt binnen het FIDO.

Het gemiddeld aantal werknemers (in de organisatie) volgens organogram

AANTAL WN (op 15/06) VOLGENS ORGANIGRAM	2012	2013	2014
Strategie en Planning	2	2	2
Maatschappelijke Verantwoordelijkheid	7	5	5
Communicatie	2	1	1
Management Office	4	2	2
Voorzitter / directeur	1	1	1

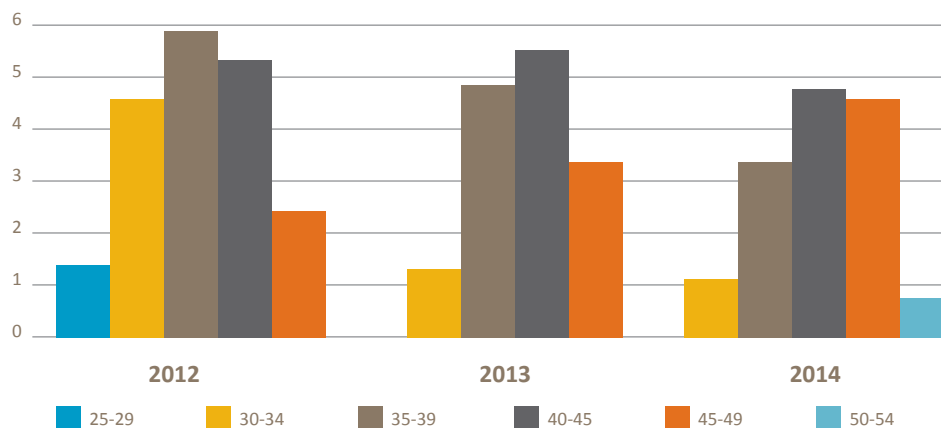
Aantal werknemers (op loonlijst) volgens niveau

Gemiddeld aantal werknemers (op loonlijst) per leeftijdscategorie

De gemiddelde leeftijd van een FIDO-medewerker in 2014 bedroeg 42 jaar. In 2012 was dit nog 38 jaar. Dit cijfer samen met de hieronder weergegeven grafiek tonen aan dat er binnen de dienst geen verjonging plaatsvindt. Dit komt mede door de aanwervingsstop voor het FIDO sinds 2013.

AANTAL WN PER LEEFTIJDSCATEGORIE	2012	2013	2014
<20	0	0	0
20-24	0	0	0
25-29	1,25	0,00	0,00
30-34	4,08	1,17	1,00
35-39	5,25	4,33	3,00
40-44	4,75	4,92	4,25
45-49	2,17	3,00	4,08
50-54	0	0	0,67
55-59	0	0	0
60-65	0	0	0

Gemiddelde anciënniteit van de werknemers (op de loonlijst)

GEMIDDELDE ANCIËNNITEIT VAN DE WERKNEMERS	2012	2013	2014
Gemiddelde anciënniteit van de medewerkers binnen het FIDO*	2	3	4
Gemiddelde anciënniteit van de medewerkers	9	11	12

*Bij detachering stopt de anciënniteitsteller tot terug indienstname bij het FIDO

Personeelsverloop

De trend op uitstroom die voelbaar was in 2012 en 2013 blijkt in 2014 te stoppen. Wel waren er 2 mensen gedetacheerd naar kabinetten.

PERSONEELSVERLOOP	2012	2013	2014
Detachering van personeel (op loonlijst op 15/06)	1	2	2
Mannen	1	1	1
Vrouwen	0	1	1
Contract bepaalde duur, einde vervangingsovereenkomst, opzeg werknemer, ontslag, pensioen, overlijden, e.a.)	5	2	0
Mannen	3	1	0
Vrouwen	2	1	0
Instroom tijdens het jaar (via mobiliteit of aanwerving)	1	0	0
Mannen	0	0	0
Vrouwen	1	0	0
Turnover	39%	17%	0%

Turnover = [Aantal personeelsleden (IN) + Aantal personeelsleden (OUT) / [2 x aantal personeelsleden]

Aantal arbeidsongevallen (in de organisatie)

AANTAL ARBEIDSONGEVALLEN	2012	2013	2014
Aantal arbeidsongevallen	0	0	0
% aantal dagen afwezigheid wegens arbeidsongeval t.o.v. te presteren dagen	0%	0%	0%

Ziekteverzuim (in de organisatie)

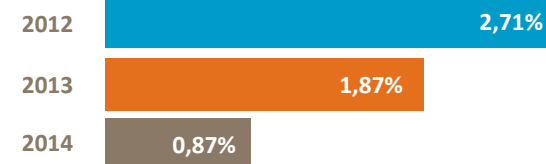
Het FIDO kent, de laatste 3 jaren, een laag ziekteverzuim.

ZIEKTEVERZUIM	2012	2013	2014
Te presteren werkdagen	3259,67	2258,67	1976,33
Ziekte-dagen	65,5	42	24
% ziekte-dagen	2,01%	1,86%	1,21%

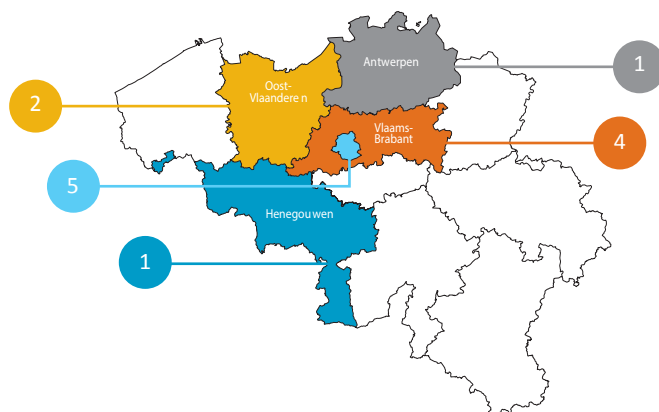
Opleidingen (in de organisatie)

Het gemiddeld aantal opleidingsdagen per werknemer dat in 2012 nog 5,61 dagen bedroeg is sterk gedaald tot 1,65 dagen in 2014. Om de motivatie, tevredenheid en expertise van de medewerkers te bewaken zal het FIDO de komende 2 jaren een opleidingsbeleid opzetten

OPLEIDING	2012	2013	2014
Aantal dagen opleiding per jaar	86,5	41,5	17
% aantal opleidingsdagen t.o.v. het aantal gepresteerde dagen	2,71%	1,87%	0,87%
Gemiddeld aantal opleidingsdagen per werknemer	5,61	3,61	1,65

Woonplaats (provincie) werknemers op loonlijst in 2014 (Situatie op 15/06)

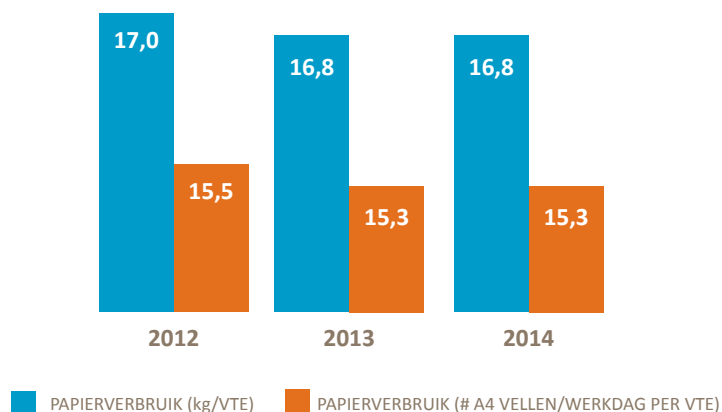

/ONZE DIRECTE MILIEU-IMPACT

Al in 2007 besliste de dienst om binnen de organisatie milieuzorgprincipes te toe passen. Een EMAS-registratie helpt om de milieu-impact van de activiteiten op een actieve manier te beperken en te streven naar een voortdurende verbetering van de milieuprestaties. Omgaan met milieuzorg binnen het FIDO vertaalt zich vandaag in de registratie en opvolging van volgende indicatoren:

Papierverbruik:

Het FIDO heeft als doelstelling om het papierverbruik per jaar te beperken tot maximaal 22 kg/VTE. Door een combinatie van technische ingrepen (dubbelzijdig printen,...) en het juiste gedrag van de medewerkers blijft het FIDO ruimschots onder de limietwaarde.

Duurzaam woon-werkverkeer

Opteren voor duurzaam woon-werkverkeer, meer dan 90%, beperkt eveneens ecologische druk van de organisatie. De financiële tegemoetkoming van de overheid betreffende trein-metro-bus verplaatsingen helpt om de tendens in een positieve richting te duwen. Het niet duurzame aandeel is te wijten aan het gebruik van de personenwagen tot aan de treinstations (voortraject).

WOON-WERKVERKEER	2012	2013	2014
Aandeel duurzaam woon-werkverkeer* (%)	91,9	93,7	93,8

*trein, tram, metro, bus, fiets of te voet

Buitenlandse dienstreizen

De hoeveelheid en bestemming van de buitenlandse dienstreizen is afhankelijk van Europese en internationale ontwikkelingen op het vlak van duurzame ontwikkeling. In 2013 en 2014 stemde deze reizen overeen met ongeveer 8 ton CO₂. Het FIDO opteert om voortaan deze uitstoot tweejaarlijks te compenseren door een duurzaam project financieel te ondersteunen. Voor 2013 en 2014 gaat onze bijdrage naar het project zonnekiosk van Solar Zonder Grenzen .

DIENSTREIZEN	2012	2013	2014
Aandeel vliegtuigvluchten (heen of retour)	4	6	6
Aantal km (vliegtuig)	61.293	16.658	16.658
Aantal buitenlandse treintrajecten (heen- of retour ticket)	4	8	2
Aantal km (trein)	4.028	4.494	230
Aantal CO ₂ -emissies* tgv de vliegtuigvluchten (ton)	13,65	3,57	4,25
Aantal CO ₂ -emissies** tgv de treintrajecten (ton)	0,16	0,06	0,004

*CO₂-berekening vliegtuig: www.myclimate.org | **CO₂-berekening trein: www.ecopassenger.org

(3) Solar zonder Grenzen is een onderdeel van vzw BISZ en heeft als hoofddoel zonnepanelen te plaatsen in ontwikkelingslanden. (www.solarzondergrenzen.be)

Duurzame criteria in overheidsopdrachten:

Sinds 2014 registreert het FIDO voor elke overheidsopdracht of er duurzame criteria in het bestek opgenomen worden, alsook – indien beschikbaar- of er criteria uit de gids duurzame overheidsopdrachten verwerkt werden.

DUURZAME CRITERIA IN OVERHEIDSOPDRACHTEN	Aantal overheids- opdrachten	Criteria DO in bestek	Criteria uit gids DO (indien voorradig)
Overheidsopdrachten 2014	8	6	-

EMAS

Het FIDO is sinds maart 2014 gehuisvest op het vierde verdiep in de kantoren van de FOD Kanselarij. Er zijn geen afzonderlijke energie-of watertellers voorzien, ook het afval wordt collectief ingezameld. Dit verklaart dat er geen energie-, water of afvalgegevens in dit rapport opgenomen zijn. In oktober 2014 diende beslist te worden of het FIDO voor een nieuwe EMAS-cyclus zou gaan. De stuurgroep opteerde om onze expertise op een grotere schaal aan te wenden door mee in de het EMAS-systeem van de FOD Kanselarij te stappen en onze expertise aan hen ter beschikking te stellen.

/GRI-4 referentietabel

GRI referentie	pagina
STRATEGIE EN ANALYSE	
G4-1 2014, een hoopvel jaar	p.3
ORGANISATIEPROFIEL	
G4-3 Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling (FIDO)	
G4-4 Het Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling - Opdracht	p.4
G4-5 Hertogstraat 4, 1000 Brussel	
G4-6 Het FIDO is werkzaam in België (federale materie)	
G4-7 Het Instituut wordt beschouwd als een operationele dienst in de zin van artikel 4 van het koninklijk besluit van 7 november 2000 houdende oprichting en samenstelling van de organen die gemeenschappelijk zijn aan iedere federale overheidsdienst. Het wordt opgericht bij de Federale Overheidsdienst Kanselarij van de Eerste Minister naar analogie met de Dienst voor Administratie Vereenvoudiging.	
G4-8 De publieke sector, andere organisaties betrokken bij duurzame ontwikkeling	
G4-9 Omvang	p. 17/23
G4-10 De medewerkers in onze organisatie	p.19/23
G4-11 Al de medewerkers (100%) vallen onder een collectieve arbeidsovereenkomst	
G4-12 Het Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling - Beleidscyclus	p.6
G4-13 2014, een hoopvol jaar	p.3
G4-14 FIDO heeft aandacht voor onder meer integratie van duurzame criteria bij overheidsopdrachten, registratie van verbruiksgegevens milieuaspecten, implementatie RIA, interne audit en ondersteuning hoofdbezetter van gebouw bij implementatie milieuzorgsysteem EMAS	
G4-15 Charter diversiteit, Fair Trade Charter Max Havelaar, EMAS-registratie, ISO 26000, GRI	
G4-16 Actief in netwerken	p.6
MATERIELE ASPECTEN EN AFBAKENING	
G4-17 Slechts 1 entiteit	
G4-18 De bepaling van de materiële aspecten	p.8
G4-19 De bepaling van de materiële aspecten	p.8
G4-20 Afbakening toepassingsdomein	p.6
G4-21 Afbakening toepassingsdomein	p.6
G4-22 N.v.t.	
G4-23 N.v.t.	
STAKEHOLDERBETROKKENHEID	
G4-24 Stakeholderslijst	p.9
G4-25 Stakeholdersidentificatie	p.9
G4-26 Stakeholderbetrokkenheid	Gasne rapport
G4-27 Bepaling van de materiële aspecten	p.8

In deze tabel worden de gehanteerde criteria uit de GRI-richtlijnen G4 weergegeven. Er werd geen externe verificatie voorzien. Het aantal gehanteerde specifieke GRI-indicatoren is beperkt. Het FIDO opteert voor eigen indicatoren.

Wenst u meer informatie?

DO: Duurzame Ontwikkeling

FIDO: Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling

ICDO: Interdepartementale Commissie voor Duurzame Ontwikkeling

DOEB: Duurzame ontwikkelingseffectbeoordeling

RIA: Reguleringimpactanalyse

IMCDO: Interministeriële Conferentie Duurzame Ontwikkeling

PODDO: Programmatorisch Overheidsdienst voor Duurzame Ontwikkeling.

/GRI-4 referentietabel

Wenst u meer informatie?

VERSLAG PROFIEL		
G4-28	2014	
G4-29	N.v.t.	
G4-30	Tweejaarlijks	
G4-31	Contactgegevens	Backcover
G4-32	Core-versie	
G4-33	Geen externe verificatie	
BESTUUR		
G4-34	Structuur en werking	p.6
ETHIEK EN INTEGRITEIT		
G4-56	Werknemers van federale overheidsdiensten zijn gebonden door de deontologische code van de ambtenaar. Daarnaast is elke FIDO-werknemer gebonden zich te houden aan een arbeidsreglement beschikbaar op de website van de FOD Kanselarij.	

G4 SPECIFIEKE STANDAARD INFORMATIEVOORZIENING		
CATEGORIE: ECONOMISCH		
Economische prestaties		
G4-DMA	Onze directe economische impact	p.17/19
G4-EC1	Directe economische waarden	p.17/19
Indirecte economische impact		
G4-DMA	Uitdaging 2	p.13
G4-EC8	Indirecte economische waarden: subsidies (gedeeltelijk)	p.19
CATEGORIE: ECOLOGISCH		
G4-DMA	Uitdaging 4 - Onze directe milieu-impact	p.15/p.24/25
G4-EN1	Papierverbruik	p.24/25
G4-EN17	CO2-emmissies dienstreizen	p.24/25
G4-EN30	Duurzaam woon-werkverkeer	p.24/25
CATEGORIE: SOCIAAL – Arbeidsomstandigheden en volwaardig werk		
G4-DMA	Uitdaging 4 - Onze directe sociale impact	p.15/p.20-23
G4-LA1	Aantal personeelsleden, Personeelsverloop, Man-vrouw verdeling, Woonplaats	p.20-23
G4-LA6	Arbeidsongeschiktheid en ziekteverzuim	p.20-23
G4-LA9	Opleiding (gedeeltelijk)	p.20-23

Raadpleeg onze website:

www.fido.belgium.be

Andere interessante aanverwante websites:

Interdepartementale Commissie Duurzame Ontwikkeling

www.icdo.belgium.be

Interdepartementale Commissie Duurzame Ontwikkeling- Maatschappelijke Verantwoordelijkheid

www.mv.belgium.be

Gids voor duurzame aankopen

www.gidsvoorduurzameaankopen.be

Wettelijke uitgever: Dieter Vander Beke, directeur a.i., Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling, Hertogstraat 4, 1000 Brussel.
Wettelijk depot: D/2015/11945/1

Federaal Instituut Duurzame Ontwikkeling

Hertogstraat 4, 1000 Brussel
Tel: 02/501.04.62
Website: www.fido.belgium.be

Contactpunt voor vragen over het verslag: katherina.wallyn@fido.fed.be

